

Republica Moldova

GUVERNUL

HOTĂRÎRE Nr. 338
din 21.03.2003

**cu privire la aprobarea Catalogului mijloacelor
fixe și activelor nemateriale**

Publicat : 04.04.2003 în Monitorul Oficial Nr. 62-66 art Nr : 379 Data intrării în vigoare :
01.01.2004

MODIFICAT

[*HG68 din 02.02.12, MO30-33/10.02.12 art.91*](#)

 [*HG458 din 23.05.05, MO74-76/27.05.05 art.511*](#)

 [*HG322 din 23.03.05, MO51-54/01.04.05 art.371*](#)

 [*HG1212 din 05.11.04, MO205-207/12.11.04 art.1409*](#)

 [*HG1505 din 12.12.03, MO254/25.12.03 art.1568*](#)

Întru realizarea prevederilor articolului 26 din Titlul II al Codului fiscal nr.1163-XIII din 24 aprilie 1997 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1997, nr.62, art.522), Guvernul Republicii Moldova HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Catalogul mijloacelor fixe și activelor nemateriale (se anexează).
2. Se abrogă:

Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.1218 din 31 decembrie 1997 "Cu privire la clasificarea mijloacelor fixe pe categorii de proprietate în scopul impozitării" (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr.12-13, art.87);

Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.775 din 3 august 2001 "Privind modificarea Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr.1218 din 31 decembrie 1997" (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.94-96, art.822).

3. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2004.

**PRIM-MINISTRU
AL REPUBLICII MOLDOVA**

Contrasemnată:

**Viceprim-ministru,
ministrul economiei
Ministrul finanțelor
Ministrul justiției**

Vasile TARLEV

**Ștefan Odagiu
Zinaida Grecianîi
Vasile Dolghieru**

CATALOGUL MIJLOACELOR FIXE ȘI ACTIVELOR NEMATERIALE

I. INTRODUCERE

1. Catalogul mijloacelor fixe și activelor nemateriale, denumit în continuare Catalogul, este elaborat întru executarea Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr.854 din 16.08.2001 "Cu privire la măsurile de realizare a Programului de activitate a Guvernului Republicii Moldova pe anii 2001-2005 "Renașterea economiei - renașterea țării".

2. În Catalog sînt prezentate clasificarea mijloacelor fixe și activelor nemateriale, precum și duratele de funcționare utilă a fiecărei familii de mijloace fixe și active nemateriale. Clasificarea a fost elaborată în conformitate cu prevederile Standardelor Naționale de Contabilitate 16 "Contabilitatea activelor materiale pe termen lung" și 13 "Contabilitatea activelor nemateriale" și ale Clasificării fondurilor fixe ale economiei naționale a Republicii Moldova, adoptată prin Hotărârea Departamentului de Stat pentru Statistică nr.40 din 16.09.1993. Duratele de funcționare utilă corespund regimurilor și condițiilor de exploatare normală a activelor respective. Regimuri și condiții de exploatare normală a mașinilor și utilajelor, mijloacelor de transport, uneltelor și sculelor se consideră regimurile lor de lucru în două schimburi în condiții inofensive. Pentru celelalte active se admite că duratele lor de funcționare utilă practic nu depind de regimul de lucru.

3. Catalogul stabilește modul de corectare a duratelor de funcționare utilă a mijloacelor fixe pentru regimuri și condiții de exploatare care se deosebesc de cele normale. Clasificarea mijloacelor fixe și activelor nemateriale, precum și duratele lor de funcționare utilă, determinate în baza datelor Catalogului și corectate în dependență de regimurile și condițiile de exploatare, sînt destinate utilizării de către întreprinderi și organizații în calitate de date inițiale pentru calculul uzurii (amortizării) mijloacelor fixe și activelor nemateriale în scopuri financiare în conformitate cu cerințele Standardelor Naționale de Contabilitate (S.N.C.).

4. Catalogul conține regulile de grupare (clasificare) independentă de către întreprinderi și organizații a mijloacelor lor fixe pe categorii de proprietate în conformitate cu normele de uzură stabilite în Codul fiscal pentru fiecare categorie de proprietate. Gruparea mijloacelor fixe pe categorii de proprietate, obținută după aceste reguli, se utilizează de către întreprinderi și organizații pentru calculul uzurii mijloacelor fixe în scopuri de impozitare.

II. OBIECTIVE

5. Obiectivele prezentului Catalog sînt:

instituirea clasificării uniforme a mijloacelor fixe și activelor nemateriale, precum și a modului de determinare a duratelor lor de funcționare utilă pentru acordarea de asistență întreprinderilor și organizațiilor în chestiunile de evidență a mijloacelor fixe și activelor nemateriale, de calcul al uzurii (amortizării) acestor active în scopuri financiare;

stabilirea unor reguli unitare de grupare a mijloacelor fixe pe categorii de proprietate pentru asigurarea comparabilității calculelor uzurii mijloacelor fixe în scopuri de impozitare în conformitate cu normele de uzură stabilite în Codul fiscal.

III. DOMENIUL DE APLICARE

6. Prevederile prezentului Catalog poartă un caracter de recomandare pentru toate întreprinderile și organizațiile, indiferent de forma organizatorico-juridică și tipul de proprietate, cu excepția instituțiilor publice. Prevederile punctului 87 al Catalogului sînt executorii pentru toate întreprinderile și organizațiile.

[Pct.6 în redacția HG458 din 23.05.05, MO74-76/27.05.05 art.511]

IV. DEFINIȚII

7. Noțiunile utilizate în prezentul catalog semnifică:

mijloace fixe - active materiale (mijloace de muncă), al căror preț unitar depășește plafonul

stabilit de legislație și care sînt prevăzute pentru utilizare pe o durată mai mare de un an în activitățile de producere, comerciale și de altă natură, pentru executarea lucrărilor, prestarea serviciilor sau care sînt destinate închirierii sau altor scopuri administrative;

active nemateriale - active nepecuniare, care nu au formă materială, controlate de întreprindere și utilizate mai mult de un an în activitățile de producere, comerciale și de altă natură, precum și în scopuri administrative, sau care sînt destinate transmiterii în folosință (chirie) persoanelor fizice și juridice.

durata de funcționare utilă - durata de utilizare, în ani, a activului respectiv, în decursul căreia în rezultatul exploatării activului se obține avantaj economic.

V. DISPOZIȚII GENERALE

5.1. Mijloacele fixe

8. În componența mijloacelor fixe sînt incluse obiectele a căror valoare unitară depășește plafonul stabilit de legislație și sînt utilizate mai mult de un an. Acestea sînt:

- clădirile, construcțiile speciale, instalațiile de transmisiuni, mașinile și utilajele (instalațiile și echipamentele de forță, de măsurare, reglare și utilajele de laborator, calculatoarele, alte mașini și utilaje), mijloacele de transport, instrumentele, inventarul de producție și de uz casnic, animalele productive și de reproducție, plantațiile perene, cheltuielile capitale pentru ameliorarea terenurilor, alte mijloace fixe (cheltuielile capitale pentru mijloacele fixe luate în arendă (chirie) operațională și finanțată, fondurile de carte etc.).

9. Obiectele din categoriile "Acoperirea cu prelată a cupolei și a părților laterale ale cercului", "Agregate bituminoase de topire și cazane pentru bitum", "Instalații de ardere a gazelor", "Instrumente" se consideră, de asemenea, mijloace fixe.

10. Investițiile capitale în plantațiile perene și ameliorarea terenurilor sînt incluse în componența mijloacelor fixe după intrarea în perioada de rodire, iar cele destinate ameliorării terenurilor - în suma cheltuielilor aferente suprafețelor date în folosință, indiferent dacă a fost sau nu încheiat întregul complex de lucrări. Investițiile capitale pentru ameliorarea terenurilor formează o categorie separată de mijloace fixe.

11. Indiferent de valoare, mijloacele fixe cuprind mașinile și uneltele agricole, animalele adulte de lucru și cele productive, instrumentele de construcție și mecanizate.

12. Obiectele se consideră incluse în componența mijloacelor fixe din momentul punerii lor în funcțiune în baza documentelor perfectate în modul convenit. Unitatea de evidență a mijloacelor fixe este obiectul de inventar, valoarea căreia se va rotunji pînă la lei. Prin obiect de inventar se înțelege articolul singular sau complexul de obiecte cu toate dispozitivele lui, destinat să îndeplinească în mod independent, în totalitate, o funcție distinctă.

[*\[Pct.12 modificat prin HG1212 din 05.11.04, MO205-207/12.11.04,art.1409\]*](#)

13. Nu se includ în componența mijloacelor fixe și se raportează la investiții sau la stocuri de mărfuri și materiale:

clădirile, construcțiile speciale și alte obiecte pe care întreprinderea nu le utilizează în activitatea sa operațională și sînt destinate pentru scopuri investiționale;

animalele tinere și de îngrășat;

obiectele destinate vânzării;

plantațiile perene crescute în pepiniere în calitate de material săditor.

5.2. Activele nemateriale

14. Faptul existenței activelor nemateriale în formă de proprietate intelectuală (drepturi de folosire a operelor literare, artistice, științifice, a invenției, mostrei utile, descoperirii, desenelor industriale, emblemelor comerciale și mărcilor de deservire, a denumirilor locurilor de origine a mărfurilor, a denumirii de firmă și semnelor comerciale, de protecție contra concurenței neloiale) trebuie să fie reflectat, semnat, fixat pe purtătorii materiali (de hîrtie, magnetici etc.) de informație. Asemenea active sînt documentația în care se descrie tehnologia procesului de producție, documentația de proiectare, desenele cu imaginea mostrelor industriale, programele informatice. Dacă însă programele informatice constituie o parte integrantă a asigurării tehnice a funcționării utilajului, conform S.N.C. 16 "Contabilitatea activelor materiale pe termen lung" activul se

consideră combinat. Drept exemplu poate servi utilajul tehnologic controlat de computer. În acest caz programele pentru computer pot fi atribuite la categoria activelor materiale sau nemateriale în funcție de faptul care din aceste părți este dominantă. Utilajul cu comandă program numerică va constitui un element al activelor materiale și va fi inclus în componența mijloacelor fixe.

15. Nu se consideră active nemateriale:

a) licențele obținute pe o perioadă de până la un an și programele informatice, elaborate de întreprindere, copiate pentru vânzare și contabilizate ca produse în conformitate cu cerințele S.N.C. 2 "Stocurile de mărfuri și materiale";

b) fondul comercial, brevetele, emblemele comerciale și alte active nemateriale, incluse în componența proprietății investiționale în conformitate cu S.N.C. 25 "Contabilitatea investițiilor".

VI. CLASIFICAREA MIJLOACELOR FIXE

16. În cadrul fiecărei ramuri a economiei naționale mijloacele fixe se împart în următoarele grupuri:

1. Clădiri.

2. Construcții speciale.

3. Instalații de transmisie.

4. Mașini și utilaje,

inclusiv:

mașini și utilaje de forță;

mașini și utilaje de lucru;

aparate și instalații de măsurare și reglare și utilaj de laborator;

tehnica de calcul;

alte mașini și utilaje, inclusiv automate.

5. Mijloace de transport.

6. Unelte și scule, inventar de producere și gospodăresc, alte tipuri de mijloace fixe.

7. Animale de producție și reproducție.

8. Plantații perene.

9. Alte mijloace fixe.

10. Cheltuieli capitale pentru ameliorarea terenurilor (fără construcții speciale).

6.1. Clădiri

17. Clădiri se consideră construcțiile arhitecturale destinate pentru crearea condițiilor (protecția contra factorilor climaterici etc.) de muncă, de trai, de deservire social-culturală a populației și a condițiilor de depozitare a valorilor materiale.

18. Clădirile au ca părți constructive principale pereții și acoperișul.

19. Obiect de inventar din grupul "Clădiri" se consideră orice clădire aparte.

20. Dacă clădirile se învecinează și au un perete comun, însă fiecare din ele reprezintă o unitate constructivă independentă, ele se consideră obiecte de inventar aparte.

21. Construcțiile din curte, îngrădirile și alte instalații din curte, care deservesc clădirea (șopron, gard, fântină etc.), se consideră împreună cu clădirea un singur obiect de inventar. Dacă aceste construcții și instalații deservesc două sau mai multe clădiri, ele se consideră obiecte de inventar aparte.

22. Construcțiile exterioare ale clădirii (anexele), care au o destinație economică independentă, clădirile centralelor termice separate, precum și edificiile capitale (depozite, garaje etc.) se consideră obiecte de inventar aparte.

23. Din componența unei clădiri fac parte toate utilitățile interioare, care sînt necesare pentru exploatarea ei: sistemul termic din interior, inclusiv instalația de cazane pentru încălzit (dacă aceasta din urmă se află în interiorul clădirii), rețeaua interioară de alimentare cu apă, gaze și de canalizare cu toate dispozitivele, rețeaua electrică interioară de forță și de iluminare cu toată armătura de iluminat, rețelele interioare telefonice și de semnalizare, instalațiile de ventilare cu destinație sanitară, canalele de ascensoare.

[Pct.23 modificat prin HG1212 din 05.11.04, MO205-207/12.11.04 art.1409]

24. Instalațiile de alimentare cu apă, gaze, căldură, precum și cele de canalizare se consideră

părți componente ale clădirii, începînd cu ventilul spre clădire sau de la căminul de vizitare cel mai apropiat, în funcție de locul de racordare a conductei de aducție.

25. Conductoarele rețelei electrice de iluminat, rețelele telefonice interioare și rețelele de semnalizare se includ în componența obiectului de inventar, începînd cu cofretul sau cutiile terminale pentru cabluri (inclusiv cofretul și cutia) sau manșoanele de trecere (inclusiv manșoanele).

26. Fundațiile tuturor obiectelor (neconsiderate construcții) - cazane, generatoare, mașini-unelte (strunguri), mașini, aparate etc., chiar dacă aceste obiecte sînt amplasate în interiorul clădirii - nu se consideră părți componente ale clădirii. Fundațiile acestor obiecte se consideră părți componente ale obiectelor instalate pe ele. Fundațiile utilajelor de gabarite mari, care au fost construite odată cu clădirea, se consideră părți componente ale clădirii.

27. După destinație clădirile se împart în:

clădiri productive, în care sînt instalate mașini și utilaje, mijloace de transport interne, alte mijloace fixe necesare pentru crearea condițiilor de muncă și producerea mărfurilor și serviciilor;

clădiri pentru depozite cu destinație diferită (inclusiv pentru păstrarea materiei prime, semifabricatelor și mărfurilor chimic agresive);

alte clădiri cu destinație specială (pentru reactoare și furnale, garaje pentru păstrarea mijloacelor de transport, sere, șoproane, clădiri demontabile și mobile etc.);

clădiri administrative (sediile administrative ale întreprinderilor, organelor publice);

case de locuit.

28. După particularitățile constructive, de care depinde în mare măsură durata lor de exploatare utilă, clădirile se împart în clădiri construite din:

beton armat cu rezistență sporită, din blocuri de beton armat și cu schelet din beton armat sau din metal;

blocuri de piatră cu mortar din ciment și cu schelet din beton armat sau din metal;

cărămidă arsă, piatră cioplită, coteleț cu mortar din ciment sau var, fără schelet;

blocuri ușoare fără schelet, cu coloane și stîlpi din beton armat, cărămidă sau lemn;

lemn cu pereți din bîrne sau lemn rotund ecarisat;

argilă bătută, chirpici cu mortar din lut cu schelet din lemn;

lemn cu schelet și panouri de tip container;

argilă bătută, chirpici, piatră spartă cu mortar din lut fără schelet;

materiale în formă de peliculă sau sticlă îmbrăcate pe schelet de lemn sau metal.

6.2. Construcții speciale

29. Construcții speciale se consideră obiectele, a căror destinație constă în crearea condițiilor necesare pentru realizarea procesului de producere prin executarea unor operațiuni tehnice, nelegate de modificarea obiectului muncii.

30. Din construcțiile speciale fac parte și unele obiecte speciale (construcțiile edilitare etc.) destinate deservirii neproductive.

31. Obiect de inventar se consideră fiecare construcție aparte, inclusiv toate instalațiile cu care această construcție formează un tot unitar.

De exemplu:

- puțul de extracție, inclusiv gura, cadrul de reazem, colectorul de apă, armătura puțului;
- galeria transversală, inclusiv linia ferată permanentă, canalele de scurgere a apei, digurile, perdelele de praf de rocă, scările și cablurile;

- sonda de țitei, inclusiv turla de foraj și burlanele de tubaj;

- barajul, inclusiv corpul barajului, filtrele, drenajele, palplanșele, predelele de ciment, evacuatoarele, deversoarele cu construcțiile metalice, consolidările taluzurilor, autodrumurile de pe corpul barajului, punțile, platformele, îngrădirile etc.;

- estacadele, inclusiv fundația, pilonii, suprastructura, tablierul, căile de pe estacadă, îngrădirile;

- stația de pompare a apei, inclusiv canalele (interioare) și fîntînile (interioare);

- rezervorul, inclusiv fundația, armătura, garnitura, instalația de încălzire;

- podul, inclusiv suprastructura, culeele, pilele, platforma (barele de protecție, platelajul podului și platelajul de control);

- autodrumul pe toată lungimea cuprinsă între limitele stabilite, adică de la punctul de începere și până la punctul de terminare a lui, inclusiv terasamentul cu consolidările aferente, îmbrăcămintea și amenajările (indicatoare rutiere etc.). În componența drumului ca obiect de inventar intră și construcțiile aferente: îngrădirile, coborișurile, deversoarele, casiurile, podurile cu lungimea de maximum 10 m.

32. Podurile cu lungimea mai mare de 10 m, țevile, clădirile lineice și cele civile aflate în administrarea drumurilor se consideră obiecte de inventar aparte.

Notă. Sectoarele de drum magistral de pe teritoriul orașelor nu se consideră componente ale drumului magistral, ci ale rețelei de drumuri urbane.

33. În transporturile feroviare, obiecte de inventar ale căilor principale se consideră elementele căii ferate de pe fiecare direcție a căii principale în limitele secției de întreținere a căii:

- terasamentul căii;
- toate construcțiile de drenare, de scurgere a apei, de consolidare ale terasamentului căii;
- toată suprastructura căii (șinele, intersecțiile de nivel, schimbătoarele de cale etc.);
- toate pasajele de la căile principale, inclusiv barierele manuale;
- toate îngrăditurile permanente contra zăpezii.

34. Obiecte de inventar ale stațiilor de cale ferată, căilor ferate de acces la întreprinderi, punctelor de secționare și punctelor de trecere înainte se consideră toate elementele de cale ferată enumerate mai sus.

35. După destinație și modul de utilizare, construcțiile speciale (conform prevederilor normelor și regulilor în construcții 2.09.03-85) se împart în:

1) construcții speciale subterane (pereți-sprijin, beciuri, tuneluri și canale, stații metro, tuburi, fântâni, sonde etc.);

2) construcții speciale în formă de rezervoare pentru păstrarea lichidelor, gazelor și materialelor pulverulente (rezervoare pentru păstrarea produselor petroliere, gazgoldere, elevatoare, bunchăre, silozuri pentru furaje etc.);

3) construcții terestre (drumuri auto și căi ferate, piste de decolare, terenuri sportive, etajere, platforme, estacade, galerii etc.);

4) construcții de înălțime (turnuri de răcire, turnuri de apă potabilă, coșuri de fum, turnuri de absorbție, antene etc.);

5) construcții hidrotehnice (baraje, canale de navigație, construcții de consolidare și protecție a malurilor etc.);

6) alte construcții.

36. După particularitățile constructive, construcțiile speciale pot fi din:

metal;

beton armat;

piatră, piatră cioplită;

cărămidă;

argilă arsă;

masă plastică;

lemn (scânduri sau lemn rotund);

pământ;

beton de ciment;

beton asfaltic;

zgură neagră spartă și pietriș negru;

piatră spartă, pietriș, pământ, stabilizate cu lianți și din beton armat în benzi;

macadam bituminos;

pământ cu adaosuri de ameliorare a scheletului și din longrine de lemn cu umplutură;

alte materiale.

6.3. Instalații de transmisie

37. Instalații de transmisie se consideră instalațiile cu ajutorul cărora se realizează transportul de energie electrică, termică sau mecanică de la mașinile-motoare la mașinile de lucru, precum și

transportul de informație, de substanțe lichide, gazoase, pulverulente și de alt tip de la un obiect de inventar la altul.

38. Din grupul instalațiilor de transmisie fac parte rețelele electrice, rețelele de telecomunicații, transmisiile și conductoarele cu toate instalațiile intermediare necesare pentru transformarea și transportul energiei, informației și pentru deplasarea prin conducte a substanțelor lichide, gazoase, pulverulente și de alt tip până la consumator.

Notă. Clădirile și utilajele centralelor electrice, centralelor telefonice, stațiilor de compresoare de gaze, stațiilor de pompare etc. se includ, respectiv, în grupul "Clădiri" sau "Mașini și utilaje".

39. La rețelele electrice se raportează liniile electrice aeriene de tensiune joasă sau înaltă, conductoarele montate pe stâlpi speciali sau pe pereții clădirilor, construcțiilor, liniile de cablu subterane, rețelele de contact pentru transportul electric, liniile de măsurare, semnalizare și operative, rețelele telefonice, telegrafice și de radiodifuziune, precum și instalațiile de distribuție destinate pentru transformarea, transmiterea și distribuirea energiei electrice către consumatori.

40. Obiecte de inventar ale rețelelor electrice se consideră linia cuprinsă între instalația de distribuție a stației (substației) electrice sau de la bornele generatoarelor până la instalațiile de distribuție ale substațiilor de recepție și linia cuprinsă între substații și încăperile cu fidere sau transformatoare.

41. Drept graniță între instalațiile de distribuție și rețelele electrice servesc cutiile de extremitate (pentru rețelele de cablu), manșoanele de ieșire (pentru liniile aeriene) și lanțurile de izolatoare suspendate dintre instalațiile de distribuție ale substației și liniile aeriene.

42. Stâlpii liniilor electrice aeriene fac parte din obiectul de inventar, adică din linia de transport de energie electrică.

43. Transmisia ca obiect de inventar se consideră linia conducătoare a transmisiei din încăperea sau de la etajul respectiv, incluzând, pe lângă arbori, mufele, roțile de transmisie, suspensiile, consolele etc.

44. Instalații de transmisie se consideră conductele pentru transportul de la un obiect la altul a substanțelor lichide, gazoase, pulverulente și de alt tip: apă, abur, gaze, ulei, țitei, aer, acizi, ciment etc.

45. Obiecte de inventar aparte se consideră conductele care nu sînt părți componente ale unei mașini, clădiri sau construcții și care au o valoare independentă.

46. Conducta de abur de la cazanul de abur până la ventilul mașinii utilizatoare de abur, inclusiv armătura (părțile fasonate, suspensiile, consolele, compensatoarele, rezervoarele de condensat etc.) se consideră obiect de inventar aparte. Conducta cazanului de abur, care unește cilindrul cu ecranele, este un element al cazanului și se include în componența lui.

47. Conducta de termoficare cuprinsă între boiler și consumatorul de energie termică are o valoare independentă, dar conducta pentru încălzirea blocului se consideră parte componentă a acestuia.

48. În funcție de destinație, instalațiile de transmisie se împart în:

instalații de transmitere a energiei electrice;

instalații de transmitere a semnalelor de telecomunicații;

instalații de transmitere prin conducte a gazelor, lichidelor, materialelor pulverulente și de alt tip; alte instalații de transmisie.

49. Conform particularităților constructive, liniile de transmitere a energiei electrice și liniile de telecomunicații pot fi:

subterane - prin cablu îngropat în pământ sau montat în conducte de protecție;

aeriene - pe piloni din metal, beton armat, lemn impregnat sau neimpregnat.

50. Conductele de transportare a lichidelor, gazelor, materialelor pulverulente pot fi din:

fontă;

oțel;

beton armat;

ceramică;

polimere;

cărămidă;
alte materiale.

6.4. Mașini și utilaje

51. În funcție de destinație, mașinile și utilajele se împart în:

mașini și utilaje de forță;

mașini și utilaje de lucru;

aparate și instalații de măsurare și reglare și utilaje de laborator;

tehnică de calcul;

alte mașini și utilaje.

Mașini și utilaje de forță

52. Mașini și utilaje de forță sînt mașinile generatoare ce produc energie electrică și termică, precum și motoarele ce transformă o formă oarecare de energie (energia apei, vîntului, termică, energia electrică etc.) în altă formă de energie sau în lucru mecanic. La acestea se rapoartă:

- cazanele (boilerelor) generatoare de aburi;
- cazanele de încălzire centrală;
- generatoarele de gaze cu aer sau cu gaze și apă, generatoarele de acetilenă și generatoarele similare de gaze;
- turbinele cu abur;
- motoarele cu piston alternativ sau rotativ cu aprindere prin scînteie;
- motoarele cu piston cu aprindere prin compresie;
- turbinele hidraulice, roțile hidraulice;
- turboreactoarele, turbopropulsoarele și alte turbine cu gaze;
- alte motoare și mașini motrice (neelectrice);
- motoarele și generatoarele electrice, cu excepția grupelor electrogene;
- grupele electrogene și convertizoare rotative electrice (inclusiv trenuri electrice mobile);
- transformatoarele electrice, convertizoarele electrostatice (redresoare, de exemplu, bobinele de reactanță și inductanță);
- acumulatorii electrice;
- aparatele pentru comutarea, tăierea, protecția sau conectarea circuitelor electrice;
- tractoarele și șasiurile autopropulsate.

Mașini și utilaje de lucru

53. Se consideră mașini și utilaje de lucru aparatele și instalațiile destinate acțiunii mecanice, termice sau chimice asupra obiectului muncii în procesul de creare a produsului sau serviciilor productive și deplasării (schimbării locului) obiectului muncii în procesul de producere cu ajutorul propulsoarelor mecanice, a forței omului sau animalelor, precum și obiectele de tip recipient (cuptoare Marten, furnale, autoclave, cuptoare și uscătoare mecanice, bazine de tăbăcire etc.) utilizate nemijlocit în procesul tehnologic de obținere a produsului. La acestea se rapoartă:

- pompele pentru lichide, elevatoarele cu lichid;
- pompele cu aer sau de vid, compresoarele de aer sau cu alte gaze și ventilatoarele;
- mașinile și aparatele pentru aer condiționat;
- furnalele și cuptoarele industriale sau de laborator, inclusiv incineratoare, neelectrice și electrice;
- frigiderile, congelatoarele și alte mașini și aparate pentru producerea frigului;
- calandrelor și laminoare;
- centrifugile, mașinile și aparatele pentru filtrarea sau epurarea lichidelor și gazelor;
- mașinile pentru spălat vesela, mașinile și aparatele pentru curățat sticle, pentru umplut, închis sau etichetat sticle, pentru ambalat etc.;
- aparatele mecanice pentru dispersat sau pulverizat lichide sau praf etc.;
- palanele, troliurile și cabestanele etc.;
- macaralele, podurile rulante, macaralele portale;
- cărucioarele echipate cu dispozitiv de ridicat sau manipulat;
- lifturile, scările rulante, transportoarele etc.;

- buldozerele, grederile, nivelatoarele, screperile, excavatoarele, lopețile mecanice, compactoarele și compresoarele autopropulsate etc.;
- alte mașini și aparate pentru trasarea, nivelarea, decaparea, compactarea, extracția sau forarea pământului, minereurilor etc.;
- mașinile și dispozitivele pentru prelucrarea solului;
- mașinile și utilajele pentru recoltat sau treierat produse agricole;
- mașinile pentru muls;
- presele, teascurile și alte mașini pentru fabricarea vinului și altor băuturi;
- alte mașini și utilaje pentru agricultură, silvicultură (pentru pregătirea hranei pentru animale etc.);
- mașinile și aparatele pentru curățirea și sortarea semințelor, pentru morărit, uscarea legumelor etc.;
- mașinile și aparatele pentru fabricarea alimentelor, băuturilor etc.;
- mașinile și aparatele pentru fabricarea pastei din materii fibroase, hârtiei și cartonului;
- mașinile și aparatele pentru broșat sau legat cărți;
- alte mașini pentru prelucrarea pastei, hârtiei sau cartonului;
- mașinile și aparatele pentru tipografii;
- mașinile și aparatele de imprimat;
- mașinile și aparatele pentru tăierea materialelor textile etc.;
- mașinile și aparatele pentru fabricarea materialelor textile etc.;
- războaiele de țesut;
- războaiele de tricotat etc.;
- mașinile de spălat;
- mașinile pentru uscat, călcat etc.;
- mașinile de cusut;
- mașinile pentru prelucrarea pieilor, fabricarea încălțămintei;
- mașinile de turnare pentru metalurgie;
- mașinile pentru prelucrarea metalelor cu laser, ultrasunete, descărcări electrice, cu fascicule de electroni sau ioni;
- centrele și mașinile de prelucrare a metalelor;
- strungurile pentru prelucrarea metalelor;
- mașinile de găurit, frezat metale etc.;
- mașinile de finisare a metalelor (șlefuit, ascuțit etc.);
- mașinile (inclusiv prese) pentru prelucrarea metalelor prin forjare, lovire;
- mașinile-unelte pentru prelucrarea metalelor cu laser, fotoni, ultrasunete, descărcări electrice, fascicule de electroni sau ioni, cu jet de plasmă;
- mașinile-unelte de rabotat, mortezat, broșat, danturat, rectificat etc.;
- mașinile-unelte pentru prelucrarea pietrei, produselor ceramice, betonului, sticlei etc.;
- mașinile-unelte pentru prelucrarea lemnului, plutei, osului, ebonitei, textolitului și altor materiale similare;
- mașinile și aparatele pentru lipit și sudat;
- mașinile de scris și pentru prelucrarea textelor;
- mașinile și aparatele pentru sortat, cernut, separat, spălat, amestecat, măcinat sau malaxat pământ, pietre, minereuri și alte substanțe solide etc.;
- mașinile și aparatele pentru asamblarea lămpilor electrice, fabricarea și prelucrarea la cald a sticlei și articolelor din sticlă;
- mașinile automate pentru vânzarea produselor;
- mașinile și aparatele pentru prelucrarea cauciucului sau a materialelor plastice;
- mașinile și aparatele pentru prepararea și prelucrarea tutunului;
- mașinile și aparatele pentru extragerea și prepararea grăsimilor, producerea frînghiilor etc.;
- aparatele electrice pentru telefonie sau telegrafie prin fir;
- aparatele de emisie pentru telefonie, radiotelegrafie, radiodifuziune sau televiziune;

- aparatele de radiodetecție, radiosondaj (radar), radionavigație etc.;
- aparatele de recepție pentru radiotelefonie, radiotelegrafie, radiodifuziune;
- receptoarele de televiziune, monitoare video și proiectoare video;
- acceleratoarele de particule, mașinile și aparatele de galvanotehnie.

Aparate și instalații de măsurare și reglare și utilaje de laborator

54. La ele se raportă:

- aparatele și dispozitivele de laborator pentru tratarea materialelor prin operații ce implică o schimbare de temperatură (sterilizatoare, aparate pentru lichefierea aerului, altor gaze, turnuri de răcire etc.);
- instrumentele și aparatele de geodezie, topografie, hidrografie, oceanografie, hidrologie, metrologie, geofizică;
- balanțele cu precizie;
- instrumentele pentru măsurarea lungimii;
- instrumentele și aparatele de testare pentru medicină și veterinarie;
- instrumentele și aparatele pentru măsurarea sau controlul debitului, nivelului, presiunii sau altor caracteristici variabile ale lichidelor și gazelor;
- instrumentele și aparatele pentru analize chimice;
- contoarele de gaze, de lichide sau de electricitate, alte contoare;
- osciloscoapele, analizatoarele de spectru, aparatele de măsurare a radiațiilor;
- alte aparate de măsură și de control;
- aparatele pentru controlul timpului și cronometrele;
- mașinile și aparatele pentru încercări mecanice de rezistență, duritate, compresie, elasticitate etc.;
- densimetrele, aerometrele, hidrometrele, termometrele, pirometrele, barometrele etc.;

Tehnica de calcul

55. La acest capitol se includ computerele cu diferită destinație, mașinile și utilajele de prelucrare a datelor.

Alte mașini și utilaje

56. La acestea se raportă:

- aparatele de cântărit;
- aparatele electrice de semnalizare, de securitate sau de control;
- aparatele electrice de semnalizare acustică sau vizuală de avertizare;
- panourile de control;
- binoclurile, lunetele, telescoapele;
- aparatele fotografice;
- camerele de luat vederi;
- aparatele de fotocopiat, de termocopiat;
- aparatele și dispozitivele pentru laboratoarele topografice și cinematografice, inclusiv pentru proiectarea sau realizarea schemelor de circuite pe suprafețe sensibilizate din materiale semiconductoare;
- microscopice optice, alte microscopice;
- busolele, inclusiv compasuri de navigație;
- aparatele de terapie;
- aparatele cu raze X și aparatele cu raze alfa sau gama;
- pianele;
- alte instrumente muzicale;
- orgile, armonicile etc.;
- acordeoanele;
- instrumentele muzicale de percuție (tobe, cimbale etc.);
- patefoanele, gramofonele;
- magnetofonele;
- aparatele video.

6.5. Mijloace de transport

57. Din acest grup fac parte mijloacele fixe care servesc la transportarea călătorilor și mărfurilor, care includ:

a) în transporturile pe calea ferată:

- locomotive și locotractoare;
- automotoare și drezine cu motor;
- vehicule pentru întreținere sau servicii de cale ferată;
- vagoane de pasageri, vagoane de bagaje, vagoane poștale;
- vagoane pentru transportul mărfurilor;
- cadre și containere pentru unul sau mai multe moduri de transport;

b) în transportul auto:

- autoturisme și autovehicule pentru transportul pasagerilor;
- autovehicule pentru transportul mărfurilor;
- autovehicule pentru scopuri speciale;
- șasiuri echipate cu motor;
- autocărucioare pentru transportul mărfurilor în aeroporturi, gări;
- motociclete;
- fotolii rulante pentru invalizi;
- remorci și semiremorci pentru toate vehiculele;

c) în transportul aerian:

- baloane, dirijabile, planoare;
- vehicule aeriene cu motor;
- parașute și rotoșute;
- aparate și dispozitive pentru lansarea și oprirea vehiculelor aeriene;

d) în transportul naval:

- pacheboturi, nave de croazieră, de excursii și alte nave pentru transportul călătorilor, bacuri;
- nave de pescuit și nave pentru prelucrarea produselor de pescuit;
- iahturi și alte nave pentru agrement și sport;
- remorchere și împingătoare;
- nave cu destinație specială;
- nave de salvare;
- alte dispozitive plutitoare;
- nave pentru rupere sau spargere.

6.6. Unelte și scule, inventar de producere și gospodăresc, alte tipuri de mijloace fixe

58. Unelte și scule sînt mijloacele de muncă manuale și mecanizate, precum și sculele ce completează mașinile. La unelte și scule se raportează:

- uneltele interșanjabile pentru utilaje manuale, mecanice sau nu, sau pentru mașini-unelte, inclusiv matrice pentru tragerea și extrudarea metalelor și unelte de forare în pămînt și piatră;
- uneltele pneumatice, hidraulice sau cu motor neelectric încorporat pentru folosință manuală;
- uneltele electromecanice cu motor electric încorporat pentru utilizare manuală;
- mașinile și aparatele de birou;
- mobilierul medical, alt mobilier;
- somierele, articolele de pat;
- covoarele;
- tablourile;
- sculpturile.

6.7. Animale de producție și reproducție

59. Acest grup cuprinde animalele de muncă - cabaline, bovine, alte animale de muncă (inclusiv cabaline și alte animale utilizate pentru transport), animale de reproducție - vaci, tauri de prăsilă, armăsari și iepe de prăsilă, scroafe de prăsilă și vieri; oi fătătoare și berbeci pentru reproducție, capre fătătoare și țapi, alte animale de reproducție.

6.8. Plantații perene

60. În toate ramurile economiei naționale din grupul "Plantații perene" fac parte toate plantațiile artificiale perene, indiferent de vîrstă, cu excepția plantațiilor perene crescute în pepiniere în calitate de material săditor. La ele se raportează:

- plantațiile de pomi fructiferi de toate speciile: sămînțoase (măr, păr, gutui), sîmburoase (prun, vișin, cais, piersic etc.), nucifere (nuc comun, alun, migdal, fistic etc.) și de arbuști fructiferi de toate speciile (zmeur, coacăz, agriș) și plantațiile erbacee fructifere (frag, căpșun) etc.;
- plantațiile viticole;
- spațiile verzi și plantațiile decorative (arbori și arbuști) pe străzi, în piețe, parcuri, grădini publice, scuaruri, pe teritoriul întreprinderilor, în curțile clădirilor de locuit;
- gardurile vii, perdelele de protecție a cîmpurilor și perdelele de reținere a zăpezilor; plantațiile de consolidare a nisipurilor, malurilor de rîuri, plantații pe rîpe și lunci;
- plantațiile din grădinile botanice și ale altor instituții de cercetări științifice și de învățămînt superior utilizate în scopuri de cercetare științifică și alte plantații perene.

61. Plantațiile tinere de orice specie se iau în evidență la mijloacele fixe ca grup separat de plantațiile care au atins o dezvoltare completă, adică vîrsta de intrare pe rod, de închidere a coroanelor etc.

62. Obiecte de inventar ale plantațiilor perene se consideră:

- plantațiile fiecărei livezi, vii, străzi, curți, parc, scuar, bulevard, teritoriu al întreprinderii etc., indiferent de numărul, vîrsta și specia plantațiilor;
- spațiile verzi de-a lungul străzii, drumului (în limitele terenului arondat), inclusiv împrejurimile individuale ale fiecărei plantații;
- perdelele de protecție a cîmpurilor: spațiile verzi ale fiecărui sector (raion) separat, indiferent de numărul, vîrsta și specia plantațiilor.

6.9. Alte mijloace fixe

63. La alte mijloace fixe se raportează: fondurile de carte (indiferent de prețul unor exemplare), valorile muzeale (indiferent de prețul acestora), cu excepția exponatelor de importanță științifică, istorică și tehnică nesupuse, prin reglementările în vigoare, evidenței contabile în expresie valorică, animalele parcurilor zoologice și circurilor, echipamentul de protecție etc.

6.10. Cheltuielile capitale pentru ameliorarea terenurilor (fără construcții speciale)

64. Din această categorie fac parte cheltuielile ce nu au caracter de inventar (nelegate de executarea construcțiilor), cele prevăzute pentru realizarea măsurilor tehnico-culturale de ameliorare de suprafață a terenurilor cu destinație agricolă, efectuate din contul investițiilor capitale (nivelarea terenurilor, defrișarea terenurilor pentru arătură, curățirea cîmpurilor de pietre și bolovani, retezarea mușuroaielor, defrișarea hățîșurilor, curățirea bazinelor de apă etc.).

VII. CLASIFICAREA ACTIVELOR NEMATERIALE

65. În componența activelor nemateriale se includ activele nepecuniare, care nu îmbracă forma inițială, sînt controlate de întreprinderi și utilizate mai mult de un an în activitatea de producere, comercială și în alte activități, precum și în scopuri administrative sau sînt destinate predării în folosință (chirie) persoanelor juridice și fizice.

66. Activele nemateriale din cadrul fiecărei ramuri a economiei naționale se divid în următoarele grupuri:

1. Rezultatele cercetărilor geologice:

rezultatele explorării preliminare a resurselor minerale;

rezultatele explorării detaliate a resurselor minerale.

2. Baze de date, programe (softuri) pentru computere:

baze de date;

programe informatice.

3. Dreptul de valorificare a obiectelor dreptului de autor și a drepturilor conexe din domeniul literar, artistic și științific:

opere primare;

opere derivate;

opere integrante.

[Pct.66 subpct.3) în redacția HG68 din 02.02.12, MO30-33/10.02.12 art.91]

4. Tehnologii industriale:

brevete;
know how;
copyright;
francizele;
desene și mostre industriale.

5. Alte active nemateriale:

topologiile circuitelor integrate;
embleme comerciale și mărci de servire;
licențe;
cheltuieli de organizare;
goodwill (fondul comercial).

67. Activele nemateriale cuprind:

a) cheltuielile de organizare care reprezintă cheltuielile aferente creării întreprinderii (pregătirea documentelor pentru înregistrare, confecționarea ștampilelor, taxele de stat, plata serviciilor prestate de consultanți, a acțiunilor de reclamă etc.);

b) goodwill (fondul comercial) - valoarea de procurare a întreprinderii în ansamblu depășește valoarea de piață a tuturor activelor ei, dacă acestea ar fi fost procurate separat, diminuată cu suma datoriilor;

c) brevetele - drepturile exclusive, garantate de stat pe o anumită perioadă, pentru fabricarea unui fel de produse, utilizarea sau vânzarea unui produs specific, de exemplu drepturile ce rezultă din brevetele care aparțin întreprinderii privind invențiile, noile soiuri de plante etc. ;

d) emblemele comerciale și mărcile de servire - simboluri (denumiri) înregistrate, protejate de stat, care acordă dreptul exclusiv de utilizare a lor pentru distingerea mărfurilor, serviciilor unor persoane fizice și juridice de mărfurile și serviciile identice ale altor persoane fizice și juridice;

e) licențele - drepturi întocmite juridic pentru practicarea unui anumit gen de activitate. Pentru proprietatea intelectuală licența este un acord (contract), conform căruia o persoană (licențiarul) în anumite condiții (de regulă, pentru un comision) permite altei persoane (licențiatului) să folosească drepturile la proprietatea intelectuală;

f) know how - cunoștințele tehnico-științifice, tehnologice, comerciale, financiare, organizatorice, de gestiune, biotehnice și de altă natură, acumulate de întreprindere, care constituie secret comercial și aduc avantaj economic (profit);

g) obiectele dreptului de autor și ale drepturilor conexe din domeniul literar, artistic și științific valorificate pe întreg termenul de protecție prevăzut de legislație;

[Pct.67 lit.g) în redacția HG68 din 02.02.12, MO30-33/10.02.12 art.91]

h) francizele - drepturile acordate de o întreprindere (un deținător de drepturi) altei persoane fizice sau juridice pentru utilizarea unei formule, tehnologii din procesul de producție sau a unui produs pentru un comision stabilit;

i) programele informatice - setul de documentație tehnică și de exploatare, precum și complexul de programe pentru sistemele de prelucrare a informației;

j) desenele și mostrele industriale, care reprezintă un nou tip de articol înregistrat, cu funcție de utilitate și care acordă deținătorului documentului de protecție dreptul exclusiv de utilizare a articolului;

k) drepturile de utilizare a activelor materiale pe termen lung;

l) drepturile care rezultă din documentele de protecție, ce aparțin întreprinderii, pentru invenții, mostre utile, denumirea locurilor de origine a mărfurilor, soiurilor noi de plante și rase de animale, realizări de selecție, drepturile și privilegiile de monopol, inclusiv dreptul de rulare a filmelor, dreptul de utilizare și înregistrare a locului de broker procurat, drepturile de marketing, drepturile pentru desene și mostre industriale, alte tipuri de proprietate intelectuală.

68. În baza informației cuprinse în prezentul catalog, uzura mijloacelor fixe poate fi calculată după una din metodele următoare:

casarea liniară (uniformă) a valorii uzurabile;
soldul degresiv;
casarea valorii cumulative a uzurii;
proporțional producției fabricate, serviciilor prestate.

În cazul dat, se calculează volumul producției, a serviciilor prestate (distanța de parcurs de autoturism, cantitatea de lucru-ore planificate) planificate și/sau se ia în considerare volumul luat anterior ca de facto, pe tot parcursul duratei de funcționare utilă pe un obiect și/sau grupe de obiecte a mijloacelor fixe, care reprezintă informația de bază pentru calcularea uzurii conform metodei respective.

[Pct.68. modificat prin HG1212 din 05.11.04, MO205-207/12.11.04 art.1409]

VIII. CODIFICAREA MIJLOACELOR FIXE ȘI ACTIVELOR NEMATERIALE

69. Clasificarea și codificarea mijloacelor fixe este efectuată în conformitate cu prevederile Clasificatorului fondurilor fixe ale economiei naționale a Republicii Moldova, Standardelor Naționale de Contabilitate, Normelor și regulilor în construcții, Clasificatorului mărfurilor (adoptat prin Legea pentru completarea Legii cu privire la tariful vamal nr.1387-XIV din 24.11.2000), care corespunde sistemului internațional Harmonized Commodity Description and Coding System (World Customs Organization, third edition, 2002)

70. Clasificarea fiecărui mijloc fix este constituită din 11 poziții (vezi anexa nr. 1.), care au următoarea structură:

XOOOOOOOOOOO - compartimente
XXOOOOOOOOOO - subcompartimente
XXXXXXXOOOOO - clase
XXXXXXXXXOOO - subclase
XXXXXXXXXXXX - familii.

71. Conform prevederilor Standardelor Naționale de Contabilitate, mijloacele fixe și activele nemateriale se împart în două compartimente - mijloace fixe (Xă1) și active nemateriale (Xă2).

72. Mijloacele fixe se împart în 9 subcompartimente (1 - clădiri, 2 - construcții speciale, 3 - instalații de transmisie, 4 - mașini și utilaje, 5 - mijloace de transport, 6 - unelte și scule, 7 - animale, 8 - plantații perene, 9 - alte mijloace fixe), iar activele nemateriale - în 5 subcompartimente (1 - rezultatele cercetărilor geologice, 2 - softuri, 3 - opere distractive de literatură și artă, 4 - tehnologii industriale științifice, 5 - alte active nemateriale).

73. Pentru subcompartimentele 1 - 3 și 7 - 9 ale compartimentului 1 pozițiile 3 și 4 din Codificarea mijloacelor fixe sînt egale cu zero.

74. Pozițiile 5 și 6 din codificare caracterizează împărțirea mijloacelor fixe după destinație (de exemplu, în subcompartimentul "Clădiri", clădirile productive se codifică cu cifra 01).

75. La compartimentul 1 în subcompartimentele 4 - 6 pozițiile 3 - 6 din Codificarea mijloacelor fixe corespund primelor patru poziții din Clasificatorul mărfurilor al Republicii Moldova, adoptat prin Legea nr. 1387-XIV din 24.11.2000.

76. Pozițiile 7 și 8 din Codificarea mijloacelor fixe (subcompartimentele 1 - 3 și 7 - 9 din compartimentul 1) caracterizează împărțirea mijloacelor fixe în subclase după particularitățile constructive. De exemplu, în subcompartimentul 1 pentru clădirile construite din blocuri de piatră cu mortar din ciment și cu schelet din beton armat sau din metal, la pozițiile 7 și 8 va fi indicată cifra 02). Pentru subcompartimentele 4 - 6 din compartimentul 1 pozițiile 7 și 8 din Codificarea mijloacelor fixe corespund pozițiilor 5 și 6 din Clasificatorul mărfurilor sus-menționat.

77. Ultimele trei poziții din clasificare sînt numerele de ordine ale obiectelor din familie.

IX. DURATA DE FUNCȚIONARE UTILĂ A MIJLOACELOR FIXE ȘI A ACTIVELOR NEMATERIALE

Durata de funcționare utilă a mijloacelor fixe și a activelor nemateriale în regimuri și condiții de exploatare normale este prezentată în anexa nr.1.

9.1. Revizuirea duratei de funcționare utilă a mijloacelor fixe și a activelor nemateriale la data intrării în vigoare a Catalogului.

78. Pentru mijloacele fixe și activele nemateriale aflate în posesia întreprinderilor și organizațiilor și neamortizate integral până la data intrării în vigoare a prezentului Catalog, durata de funcționare utilă rămasă, în ani, se va determina cu ajutorul formulei:

DR este $(1-DC/DV) \times DN$,

în care:

DR este durata de funcționare utilă rămasă, în ani;

DC - durata de funcționare consumată până la data intrării Catalogului în vigoare, în ani²;

DV - durata de funcționare utilă în conformitate cu politica de contabilitate stabilită anterior de către întreprindere, organizație¹, ținând cont de data dării obiectului în exploatare²;

DN - durata de funcționare utilă stabilită de prezentul Catalog, în ani².

[Pct.78. DR modificat prin HG1212 din 05.11.04, MO205-207/12.11.04 art.1409]

Durata utilă totală, recalculată de la începutul exploatării până la data intrării în vigoare a prezentului Catalog, se va determina cu ajutorul formulei:

DT = DR + DC,

în care:

DT este durata utilă totală recalculată de la începutul exploatării, în ani².

[Pct.78 text și DT introdus prin HG1212 din 05.11.04, MO205-207/12.11.04 art.1409]

Exemplu:

O clădire administrativă are o durată normală de funcționare, fixată conform politicii de contabilitate, de 83 ani și se află în exploatare de 46 ani. Durată ei de funcționare utilă conform datelor Catalogului (cod 11000402000) constituie DN=40 ani. În acest caz, durata normală de exploatare utilă rămasă va fi:

DR = $(1 - 46/83) \times 40 + 18$ ani. Durata utilă totală recalculată de la începutul exploatării va fi: DT = 18 + 46 = 64 ani.

[Pct.78. DR modificat prin HG1212 din 05.11.04, MO205-207/12.11.04 art.1409]

În cazul în care durata de funcționare utilă stabilită anterior este mai mică decât durata de funcționare efectivă până la data intrării Catalogului în vigoare, pentru activele la care valoarea uzurabilă nu a fost repartizată deplin în cursul duratei de funcționare utile stabilite prealabil din cauza nerevizuirii la timp a duratei de funcționare utilă a activului și influențată de așa factori ca: investițiile capitale ulterioare, modificarea volumului de producție, reparația și întreținerea, reevaluarea acestora etc., atunci este necesară efectuarea revizuirii duratei de funcționare utilă a obiectului (obiectelor) mijloacelor fixe. Conducătorul întreprinderii creează o comisie specială, care, printr-un proces-verbal, va stabili un termen nou de funcționare utilă a mijloacelor fixe, începînd de la data aplicării Catalogului. Pornind de la durata de funcționare stabilită de comisie și adăugînd durata de funcționare consumată se va stabili durata de funcționare revizuită concretă, care va fi aprobată printr-un ordin.

În continuare calculul se va efectua conform cerințelor punctului 78 al Catalogului.

Exemplu:

O clădire de lemn are o durată de funcționare, fixată conform politicii de contabilitate, de 20 ani și se află în exploatare de 26 ani. Durata ei de funcționare utilă conform datelor Catalogului (cod 11 000005000) constituie DN = 25 ani. În acest caz, durata normală de funcționare utilă va fi negativă. După revizuirea termenului de funcționare s-a stabilit că această clădire poate fi exploatată încă 6 ani. De aici rezultă că durata de funcționare va fi de 32 ani (durata de funcționare consumată (26 ani) + termenul nou de exploatare (6 ani)).

Prin urmare, conform cerințelor punctului 78 al Catalogului:

DR = $(1-26/32) \times 25 = 5$ ani;

DT = 26 + 5 = 31 ani;

[Pct.78. text și DT introdus prin HG1212/05.11.04, MO205-207/12.11.04,art.1409]

² Durata de funcționare utilă și rezultatul obținut se va rotunji.

[Pct.78. Nota introdusă prin HG1212/05.11.04, MO205-207/12.11.04,art.1409]

9.2. Determinarea duratei de funcționare utilă a mijloacelor fixe și a activelor nemateriale nou-achiziționate, create cu forțele proprii sau supuse reparației capitale.

79. Întreprinderile, organizațiile stabilesc în mod independent durata de funcționare utilă a unui obiect sau a unui grup de obiecte omogene nou-achiziționate sau create cu forțele proprii.

În caz de necesitate se permite, în perioada 2004-2008 de aplicare a Catalogului, majorarea duratei de funcționare utilă a mijloacelor fixe din toate grupele aflate în exploatare la 1 ianuarie 2004 față de durata de funcționare utilă prevăzută în Catalog cu până la 50%, cu condiția ca durata stabilită astfel să nu depășească durata de funcționare utilă stabilită anterior în conformitate cu politica de contabilitate, până la aplicarea normelor Catalogului.

[Pct.79 al.2) în redacția HG458/23.05.05, MO74-76/27.05.05 art.511]

Pentru mijloacele fixe și activele nemateriale care sînt folosite de instituțiile de cercetări științifice la efectuarea cercetărilor aplicative, a elaborărilor tehnologice și a transferului tehnologic, durata de funcționare utilă poate fi majorată pînă la 70% față de durata de funcționare utilă prevăzută de Catalog, cu condiția ca termenul stabilit astfel să nu depășească termenul determinat pînă la aplicarea normelor stabilite de Catalog.

Pentru activele din grupele "Mașini și utilaje", "Mijloace de transport", "Unelte și scule, inventar de producție și gospodăresc, alte tipuri de mijloace fixe", la durata de funcționare utilă prevăzută de Catalog, ținînd cont de prevederile alineatului doi al prezentului punct, se aplică coeficientul 0,8 pentru regimul de exploatare în două și trei schimburi și coeficientul 1,3 pentru regimul de exploatare într-un singur schimb. Aceste coeficiente se stabilesc la momentul punerii obiectelor în funcțiune sau la modificarea regimului lor de exploatare (trecerea de la lucrul într-un schimb la lucrul în două sau trei schimburi ori invers).

[Pct.79 al.4) modificat prin HG458/23.05.05, MO74-76/27.05.05 art.511]

Uzura mijloacelor fixe se calculează și se contabilizează de toate întreprinderile, organizațiile, indiferent de forma juridică de organizare, începînd cu luna care succede luna intrării (punerii în funcțiune) a acestora și se termină din luna care urmează după luna calculării depline a sumei uzurii, ieșirii sau conservării acestora.

În instituțiile bugetare, calculul uzurii se efectuează pentru întregul an calendaristic (indiferent de luna anului de gestiune cînd ele au fost achiziționate sau construite), în corespundere cu normele stabilite de prezentul Catalog.

80. Durata de funcționare utilă a obiectelor mijloacelor fixe din toate grupele poate fi sporită sau redusă cu pînă la 25% față de durata stabilită în Catalog. Aceasta decizie se ia de către conducerea întreprinderii sau organizației în funcție de intensitatea și condițiile de exploatare a activului, de reparațiile ulterioare pentru îmbunătățirea stării acestuia, de modificările tehnologice care influențează asupra duratei de funcționare utilă a obiectelor, de uzura morală a activului respectiv etc.

Dacă pe parcursul exploatării activului întreprinderea, organizația constată că durata de funcționare utilă normală conform Catalogului nu este adecvată, atunci aceasta va putea fi corectată la sfîrșit de an, în baza unei analize pertinente, cu aprobarea de către organul de administrare.

81. Durata de funcționare utilă a obiectelor mijloacelor fixe poate fi majorată cu pînă la 25% față de durata prevăzută de Catalog în cazul:

efectuării reparației capitale a obiectelor de mijloace fixe sau realizării investițiilor capitale ulterioare pentru îmbunătățirea stării acestora;

modificărilor tehnologice care influențează asupra duratei de funcționare utilă a obiectelor;

implementării unei politici eficiente de întreținere și de reparații, adoptată de întreprindere, organizație, care poate asigura o durată mai mare de funcționare rentabilă, cu venituri mai mari decît cheltuielile de exploatare.

82. Durata de funcționare utilă a obiectelor mijloacelor fixe poate fi redusă cu pînă la 25% față de durata prevăzută în cazul:

exploatării în condiții nocive și/sau modificării condițiilor de utilizare (de exemplu pentru

exploatarea în condițiile nefavorabile, de umiditate, pentru construcții de transmisie și pentru demontare, pentru mașini și utilaje de turnătorie care activează în condițiile de producere în serii mici, pentru autoturismele cu remorcă, pentru cele care sînt utilizate în cariere și în condiții nefavorabile);

modificărilor tehnologice care influențează asupra duratei de funcționare utilă a obiectului.

[Pct.79-82 în redacția HG1212 din 05.11.04, MO205-207/12.11.04 art.1409]

83. În unele cazuri întreprinderile și organizațiile pot stabili durata de funcționare utilă a unor active concrete în baza restricțiilor stabilite de legislație asupra duratei de utilizare a acestor active sau a restricțiilor stabilite în contractele încheiate sau de termenul indicat în licență, în special asupra utilizării activelor nemateriale.

[Pct.83 modificat prin HG1212 din 05.11.04, MO205-207/12.11.04 art.1409]

84. Pentru argumentarea duratei de funcționare utilă a activelor care nu sînt indicate în Catalog se poate utiliza experiența proprie a întreprinderii sau organizației de exploatare a activelor similare, experiența altor întreprinderi sau pot fi atrași în aceste scopuri specialiști competenți.

85. Durata de exploatare a mijloacelor fixe cu peste 25% din durata de funcționare utilă, stabilită conform prevederilor prezentului Catalog, exploatarea cărora prezintă pericol pentru viața, sănătatea și mediul ambiant (mijloace de transport rutier, feroviar, aerian și naval, mașini de construcție și de gospodărie comună, mașini de ridicat etc.), poate fi majorată numai în baza avizului organismelor naționale de atestare competente.

86. Amortizarea cheltuielilor capitale pentru ameliorarea terenurilor (exceptînd cheltuielile pentru construcții speciale) se stabilește independent de către agenții economici.

NOTĂ: Întreprinderile, organizațiile care calculează uzura lunar pot stabili, pentru comoditate, durata de funcționare utilă în luni.

[Nota introdusă prin HG1212 din 05.11.04, MO205-207/12.11.04 art.1409]

X. GRUPAREA MIJLOACELOR FIXE PE CATEGORII DE PROPRIETATE PENTRU CALCULUL UZURII ÎN SCOPURI DE IMPOZITARE

87. Pentru atribuirea fiecărei unități a mijloacelor fixe la categoria respectivă de proprietate se procedează în felul următor:

a) se calculează CA, care reprezintă valoarea criteriului de atribuire a mijlocului fix la categoriile de proprietate după formula $CA = (200 \text{ ani} / DN)\%$, în care DN este durata de funcționare utilă a mijloacelor fixe conform prezentului Catalog, în ani;

b) se stabilește categoria de proprietate, la care se atribuie mijloacele fixe, astfel:

- mijloacele fixe se atribuie la categoria i dacă CA este mai mare decît $N_{(i-1)}$, dar nu mai mare decît N_i ;

- mijloacele fixe se atribuie la categoria 5 dacă CA este mai mare decît N_5 , în care i este numărul categoriei de proprietate prevăzut în Codul fiscal (1, 2, 3, 4, 5),

N_i - norma de uzură în % pentru categoria de proprietate și stabilită în Codul fiscal,

$N_0 = 0$.

Exemplu. În Codul fiscal sînt prevăzute cinci categorii de proprietate, normele de uzură pentru grupele 1, 2, 3, 4, 5 sînt stabilite, respectiv, în mărime de $N_1 = 5\%$, $N_2 = 8\%$, $N_3 = 10\%$, $N_4 = 20\%$, $N_5 = 30\%$. Întreprinderea a construit și dat în exploatare o clădire, a procurat un tractor cu șenile și un computer. Conform datelor Catalogului, durata de funcționare utilă a acestor obiecte este, respectiv, de 40 ani (poziția 11000402000), 8 ani (poziția 14870130000) și 3 ani (poziția 148470). Valoarea criteriului de atribuire la categoriile de proprietate CA a mijloacelor fixe sus-numite va constitui, respectiv, $200/40 = 5\%$, $200/8 = 25\%$, $200/3 = 66,7\%$. Deoarece pentru clădire $CA = 5\%$ și este egală cu $N_1 = 5\%$, clădirea se atribuie la categoria de proprietate 1 cu norma de uzură de 5%. Pentru tractor $CA = 25\%$ și este mai mare decît $N_4 = 20\%$, dar nu mai mare decît $N_5 = 30\%$ și tractorul se atribuie la categoria de proprietate 5 cu norma de uzură de 30%. Pentru computer $CA = 66,7\%$ și este mai mare decît $N_5 = 30\%$, prin urmare computerul se atribuie la categoria de proprietate 5 cu norma de uzură de 30%.

¹ Pentru întreprinderile și organizațiile bugetare (organizațiile pentru întreținerea și gestionarea drumurilor) - în conformitate cu "Normele anuale de uzură a fondurilor fixe ale instituțiilor și organizațiilor finanțate de la bugetul de stat al U.R.S.S.", stabilite de Comitetul de stat pentru planificare al U.R.S.S., Ministerul Finanțelor al U.R.S.S., "Gosstroï" al U.R.S.S. și DCS a U.R.S.S. din 28/VI 1974 în conformitate cu Regulamentul Sovietului Miniștrilor al U.R.S.S., adoptat la 11 noiembrie 1973.

88. Toate întreprinderile, organizațiile, indiferent de forma organizatorico-juridică, efectuează revizuirea atribuirii fiecărei unități a mijloacelor fixe la categoria de proprietate respectivă conform situației la 1 ianuarie 2004 și conform modului expus în punctul 87.

Baza valorică ajustată a mijloacelor fixe în scopul impozitării se determină în modul următor:

a) baza valorică ajustată a mijloacelor fixe raportate la categoria I de proprietate - la începutul perioadei de gestiune;

b) pentru mijloacele fixe raportate la categoriile II-V de proprietate:

baza valorică ajustată a unui obiect - prin calcul, reieșind din ponderea procentuală a valorii de bilanț a obiectului respectiv în suma totală a valorii de bilanț aferentă obiectelor atribuite la categoria respectivă;

baza valorică ajustată a unui grup de obiecte - prin calcul, reieșind din ponderea procentuală a valorii de bilanț a grupului de obiecte în suma totală a valorii de bilanț aferentă obiectelor atribuite la categoria respectivă.

Exemplu:

Utilizînd informația din anexa nr.1 la Regulamentul cu privire la modul de evidență și calculare a uzurii mijloacelor fixe în scopul impozitării nr.5 din 29 ianuarie 2001, aprobat de Ministerul Finanțelor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.21-24, art.74), să presupunem că, în conformitate cu situația la 1 ianuarie 2004, în categoria de proprietate I în scopuri fiscale sînt înregistrate 4 obiecte de mijloace fixe: A, C, N și P. Baza valorică a mijloacelor fixe la începutul perioadei de gestiune constituie, respectiv, 980 000 lei, 4 800 000 lei, 400 000 lei și 700 000 lei. După modul nou de grupare a mijloacelor fixe pe categorii de proprietate pentru calculul uzurii în scopuri de impozitare, conform cerințelor pct. 87 al Catalogului, obiectele A și C au rămas în categoria I cu baza valorică 980 000 lei și, respectiv, 4 800 000 lei.

Obiectele N și P au trecut în categoriile de proprietate II și IV, cu baza valorică 400 000 lei și 700 000 lei.

Totodată, din numărul total de obiecte raportate la categoria de proprietate III au trecut în categoria de proprietate IV un obiect și în categoria de proprietate V - douăzeci de obiecte.

Baza valorică a categoriei de proprietate III la începutul perioadei de gestiune constituie 1 540 000 lei și este alcătuită din 700 de obiecte.

Valoarea de bilanț a mijloacelor fixe din categoria de proprietate respectivă, conform situației la 1 ianuarie 2004, constituie 1 820 000 lei. Totodată, valoarea de bilanț a mijlocului fix care trece în categoria de proprietate IV constituie 45 000 lei (obiectul "X"), iar valoarea de bilanț a obiectelor (20 obiecte) ce trec în categoria de proprietate V este egală cu 780 000 lei.

Este necesar de evaluat ponderea procentuală a valorii de bilanț a fiecărui obiect în suma totală a valorii de bilanț a mijloacelor fixe ce fac parte din categoria de proprietate III.

1) Pentru obiectul "X":

1 820 000 " " " " " " " " 100 %

45 000 " " " " " " " " X %

$X = (45\,000 \times 100\%) / 1\,820\,000 = 2,47\%$

2) Pentru grupul de obiecte format din 20 unități:

1 820 000 " " " " " " " " 100 %

780 000 " " " " " " " " X %

$X = (780\,000 \times 100\%) / 1\,820\,000 = 42,85\%$

Luînd în considerare ponderea procentuală a valorii de bilanț a unui obiect, precum și a grupului de obiecte în suma totală a valorii de bilanț a mijloacelor fixe ce fac parte din categoria respectivă, determinăm baza valorică ajustată.

1) Pentru obiectul "X":

1 540 000 "*****" 100 %

X "*****" 2,47 %

$X = (1\,540\,000 \times 2,47) / 100 = 38\,038$ lei

2) Pentru grupul de obiecte format din 20 unități:

1 540 000 "*****" 100 %

X "*****" 42,85 %

$X = (1\,540\,000 \times 42,85) / 100 = 659\,890$ lei

Astfel, baza valorică ajustată a obiectului "X", care trece în categoria de proprietate IV, constituie 38 038 lei, iar baza valorică ajustată a grupului de obiecte format din 20 unități, ce trec în categoria de proprietate V, este egală cu 659 890 lei.

Categoria de proprietate III se va micșora cu 21 de unități a mijloacelor fixe, a căror bază valorică ajustată constituie 697 928 lei (baza valorică ajustată a unui obiect - 38038 lei și baza valorică ajustată a grupului de obiecte format din 20 unități - 659 890 lei).

Totodată, categoria de proprietate IV se va majora cu o unitate cu baza valorică ajustată de 38038 lei și categoria de proprietate V se va majora cu 20 unități cu baza valorică ajustată de 659890 lei.

[Pct.88 introdus prin HG1212 din 05.11.04, MO205-207/12.11.04 art.1409]

[anexa nr.1](#)

[Anexa nr.1 modificată prin HG68 din 02.02.12, MO30-33/10.02.12 art.91]

[Anexa nr.1 modificată prin HG458 din 23.05.05, MO74-76/27.05.05 art.511]

[Anexa nr.1 modificată prin HG322 din 23.03.05, MO51-54/01.04.05 art.371]

[Anexa nr.1 modificată prin HG1212 din 05.11.04, MO205-207/12.11.04 art.1409]

[Anexa nr.1 modificată prin HG1505 din 12.12.03, MO254/25.12.03 art.1568]